

CROSCENA

KROŚNIEŃSKA SCENA KULTURY

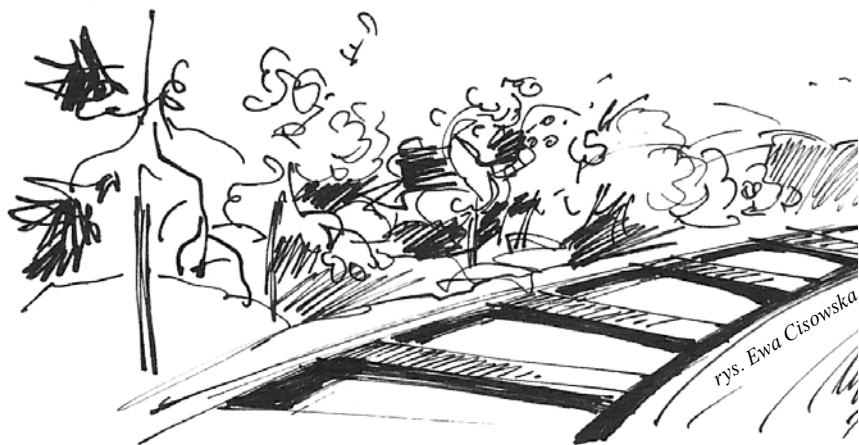

LEON JÓZEF CHRAPKO

Do zobaczenia wiosną

Przyszła jesień
zahaczyła skrzydłem
o nasze ciała
Słowa pożegnań
gałęziom opadły dusze
Jeleń trącił
rosochami księżyc
Rozpłynął się po stawie
żabi śpiew
Doganiam ostatni pociąg lata
Do zobaczenia wiosną
przy kwitnących kasztanach

ZESPÓŁ REDAKCYJNY CROSCENY LAUREATEM NAGRODY PREZYDENTA MIASTA KROSNA PIOTRA PRZYTOCKIEGO ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE KULTURY W 2012 ROKU.

CROSCENA LAUREATEM HONOROWEJ NAGRODY LITERACKIEJ „ZŁOTE PIÓRO” 2010 PRYZNANEJ PRZEZ ODZIAŁ ZWIĄZKU LITERATÓW POLSKICH W RZESZOWIE ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ PROMOCJI KULTURY I LITERATURY.

Na okładce: Linoryt barwny, Dominika Fejková, str.2.-1. Towarzystwo Pana Brzechwy, spektakl krakowskiego Teatru Groteska, 2. Wystawa poplenerowa w BWA „Artystyczne Rynki Pogranicza”, 3. Edward Marszałek, Mistrz Mowy Polskiej 2014 (fot. W. Zimmermann-Szuba), 4. Spotkanie Stowarzyszenia Byłych Pracowników domu kultury przy. Kolejowej 1. Fot. W. Turek

W numerze:

3. **Witryna RCKP**
Wystawy
Galicja Blues Festival
Tomek Mały Kotyla
2. Spotkanie z Grafiką Pogranicza
J. Topolska – Ułasz
- Poetycka jesień
Marek Petrykowski
- Polecamy
8. **Gwiazdozbiór**
Andrzej Grabowski. Aktor wyrazisty.
M. Baranowska – Mika
10. **Z pogranicza**
Krośnieńskie fotografie na Ukrainie
Rozmaitości
Stowarzyszenie Miłośników
Ziemi Krośnieńskiej
Wanda Belcik
12. **Kolekcjonerstwo**
Popiersie Mickiewicza
Zbigniew Więcek
19. **Z kart wspomnień**
Anna Budzińska
M. Busz-Perkins
20. **Ludzie pióra**
22. **Przeczytane**
23. **Podium**
26. **BWA**
Józefina Piotrowska-Szukalska „Lalki”
Paweł Nowicki
Wystawa „Artystyczne Rynki Pogranicza”
Marek Burdzy
27. **CDS**
Studio Borowski.
Obiekty do wnętrza i ogrodów.
Karolina Polomska
28. **Muzeum Podkarpackie**
Od Towarzystwa Tatrzńskiego do PTTK
Robert Kubit
30. **Piwnica PodCieniami**
Krośnieńskie spotkania z podróżnikami
Dorota Piwka
JA i ja – Ewy Galak zmagania ze sceną
Bożena Paradysz
31. **KBP**
Wystawa fotografii Tomasza Okoniewskiego
Joanna Lach
32. **Konkursy**

POMOC DLA TOMKA KOWALSKIEGO

Edycję jesienną XXXVI Krośnieńskich Spotkań Teatralnych zakończy spektakl Teatru Śląskiego w Katowicach „Skazany na bluesa” na podstawie scenariusza filmowego Przemysława Angermana i Jana Kidawy-Błońskiego. Kilkunastu aktorów, grająca na żywo kapela, klimat śląskich malarzy naiwnych i nieśmiertelne piosenki „Dzemu” układają się w poruszającą historię o przyjaźni, wolności i miłości, lecz przede wszystkim o nie zawsze wygranej walce z samym sobą.

W wyniku wypadku **Tomek „Kowal” Kowalski**, odtwórca głównej roli w premierowej obsadzie „Skazanego na bluesa”, doznał poważnego uszkodzenia rdzenia kręgowego. Jest sparaliżowany od pasa w dół, tym samym będzie zmuszony poruszać się na wózku. Wymaga długotrwałego, kosztownego leczenia, intensywnej rehabilitacji oraz opieki lekarzy.

Sponsor XXXVI KST – Glass Studio Habrat – ufundował statuetkę KST, która będzie licytowana po spektaklu niedzielny, a cała, uzyskana z licytacji suma zostanie przekazana na leczenie i rehabilitację Tomka. Fundacja POLSAT - PLUS BANK S.A. O/WARSZAWA 21 1680 1248 0000 3333 4444 5555 z dopiskiem „dla Tomka Kowalskiego”.

w y s t a w y

11 – 31 października

Teresa Sieńczak - malarstwo

Pochodząca z Turzego Pola malarka realizuje swoją pasję twórczą w Środowiskowym Domu Samopomocy w Bliznem. Laureatka wojewódzkiego etapu VIII Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Sztuka Osób Niepełnosprawnych” organizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych) oraz I Wojewódzkiego Konkursu Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych „Niepełnosprawny w Unii Europejskiej”. Wystawiała w Brzozowskim Muzeum Regionalnym oraz filii Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej. Uczestniczyła w wystawach w Bliznem i Jarosławiu. W twórczości Teresy Sieńczak religijne inspiracje widoczne są wprost, bez enigmatycznych symboli, niedopowiedzeń, tajemniczej aury formy przekazu. Zauroczenie obrazami Tadeusza Makowskiego dało o sobie znać, gdy jej nawiązanie do *Pajacyków* sławnego malarza zakwalifikowano do opublikowanego przez dziennik „Super Nowości” kalendarza na 2008 rok. Tworzone przez artystkę obrazy emanują lirycznym nastrojem i spokojem. Są nierzadko, jak coś spoza

ziemi, co pozwala na oderwanie się od realnego świata. Artystka stosuje żywe barwy, niejako chce się nimi nacieszyć w czasie tworzenia olejnych wizerunków. Właśnie z tego czerpie największą satysfakcję, co stanowi dla niej najlepszą terapię, a zarazem sposób na codzienne życie. Jej egzystencja jest daleka od szarości tzw. zwykłego dnia. Ona potrafi docenić każdy dzień. Zapewne właśnie z tego czerpie siłę w swojej twórczości i chce się nią dzielić z wszystkimi chętnymi osobami.

Galicja Blues Festival

W dniach 17-19 września 2014 odbyła się w Krośnie XI edycja Galicja Blues Festival. Organizatorem imprezy jest Regionalne Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie, a dyrektorem artystycznym Robert Lenert. Impreza jest corocznym świętem amatorów bluesa na Podkarpaciu. Obecna edycja mimo, że krótsza niż to bywało w latach poprzednich przyniosła festiwalowej publiczności wiele wzruszeń.

Pierwszego dnia festiwalu głównym punktem programu był koncert gospodarzy krośnieńskiej imprezy zespołu Los Agentos. Zagrali fragmenty materiału z ostatniej płyty „Tom Waits Project” i utwory premierowe. Ich mocno eklek-

tyczna muzyka oparta jest na bluesie, jazzie i worldmusic. W drugi wieczór, po przesłuchaniach konkursowych, wystąpiła kanadyjska grupa Monkey Junk. Trio gra elektrycznie i stosunkowo głośno, ale z szacunkiem dla bluesowej tradycji. Dwa pierwsze koncertowe wieczory odbyły się w kameralnych warunkach na scenie. Nie oznacza to, że należy je traktować jako rozgrzewkę przed finałem. Oba główne podmioty wykonawcze dostarczyły widzom silnych emocji. Bez znaczenia jest, że wywodzą się z tak odległych światów, nie tylko w sensie geograficznym. Są to zawodowcy, którzy nie muszą i nie godzą się na artystyczne kompromisy.

Laureat konkursu Marek Piowczyk Trio, fot. F. Fiejdasz

Od kilku lat stałym punktem festiwalowego programu jest występ Pro Musica Grand Standard Orchestra z PSM Pro Musica w Krośnie. Na tą okazję zespół zwykle przygotowuje bluesowo-swingowy repertuar. Tak było i tym razem. Pro Musica otworzyła koncert finałowy. Potem na scenie pojawił się laureat konkursu tegorocznej edycji Galicja Blues Festival, **formacja Marek Piowczyk Trio**, która odebrała nagrodę główną. Członkowie tria to młodzi, ale już doświadczeni muzycy, sprawni improwizatorzy. W kręgu ich zainteresowania leży blues, jazz, rock. Wszystkie te elementy słyhać w ich muzyce. Myślałem również o innych kandydatkach do nagrody głównej, ale nie dziwi mnie, że szanowna Komisja podjęła właśnie taką decyzję.

Po występie laureata zaczęły się koncerty gwiazd. Jako pierwsza zaprezentowała się Tortilla. Weterani polskiej sceny bluesowej, mimo zmian personalnych i zmiany nazwy (pierwotnie Tortilla Flat) grają już 30 lat. Zespół przyzwyczaił nas do pewnego poziomu i nieco żartobliwego sposobu bycia. Niespodzianek nie było. Koncert okazał się bardzo udany.

W końcu przyszła pora na kolejnego zagranicznego gościa. Z Australii do Krosna przyjechał śpiewający gitarzysta Gwyn Ashton. Prawdopodobnie publiczność bez większych problemów przelknęłaby przyciężkawa, niemal hard-rockową muzykę Ashтона, gdyby nie to że było bardzo głośno. Części przybyłych na koncert blues-fanów podobało się, większości chyba trochę mniej. Za zaistniałą sytuację nie ponoszą winy akustycy pracujący przy festiwalu. Od lat udowadniają, że nie mają

konkurencji, co najmniej w skali regionu. Sam artysta potwierdził swoją miłość do decybeli tego samego wieczoru w czasie jam session w Barze Monika. Oficjalną część imprezy zamknął występ Sławka Wierzcholskiego i Nocnej Zmiany Bluesa. NZB już od dawna jest klasą samą dla siebie. Krośnieńska publiczność musiała dojść do wniosku, że nie musimy mieć kompleksów, a polscy muzycy w bluesowej materii są równie sprawni jak ci z Australii i Kanady.

W konkursie wzięło udział osiem zespołów. Moją uwagę oprócz laureatów nagrody głównej zwróciły dwa. Working Class gra blues-rocka z punkowymi akcentami. Sprawdziłem, członkowie zespołu nie odzęgną się od punkowych inklinacji. Wprawdzie pomysł łączenia bluesa z muzyką garażową nie jest nowy, ale w tym wypadku bardzo obiecujący. Kolejna ciekawa formacja to Workaholic. Tym razem obok bluesa słuchaliśmy pięknych jazz-rockowych improwizacji granych między innymi na skrzypcach. Na polskiej scenie bluesowej i jazzowej wiolinistyki obowiązuje bardzo wysoki poziom. Jest to nasza specjalność od lat siedemdziesiątych.

Festiwalowymi koncertami w Krośnie zwykle usatysfakcjonowani są nie tylko bluesfani. Miejmy nadzieję, że przez najbliższy rok nie wydarzy się nic co mogłoby zagrozić dwunastej edycji Galicji. Myślę, że bogata oferta programowa RCKP pomoże nam ten czas przetrwać.

Tomek Mały Kotyla

2. SPOTKANIE Z GRAFIKĄ POGRANICZA

W dniach 18 do 21 września 2014 roku w Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie odbyło się 2. Spotkanie z Grafiką Pogranicza – warsztaty grafiki tradycyjnej, których uczestnikami były dzieci, młodzież oraz dorośli z Polski i Słowacji. Warsztaty miały na celu propagowanie grafiki jako dziedziny sztuki i pokazanie różnorodności technik graficznych. Były również sposobnością do wymiany doświadczeń z zakresu grafiki tradycyjnej między uczestnikami z Euroregionu Karpaty. W 2. Spotkaniu z Grafiką Pogranicza Regionalne Centrum Kultur Pogranicza gościło dzieci i młodzież z artystycznych szkół z Bardejova - wraz

z artystą grafikiem Jánem Šoltésem oraz z Michalovec - z artystą grafikiem Miroslavem Capovčákiem. Gospodarzem spotkania byli uczestnicy Pracowni Grafiki Tradycyjnej RCKP pod opieką artysty grafika Joanny Topolskiej - Uliasz. Mottem wrześniowego spotkania były „Muzyczne inspiracje” czerpane na żywo z trwającego w tym samym czasie Galicja Blues Festival. 2. Spotkanie z Grafiką Pogranicza zaowocowało pięknymi, różnorodnymi pracami graficznymi, które podziwiać będzie można na grudniowej wystawie w RCKP.

Joanna Topolska-Uliasz

Uczestnicy warsztatów fot. A. Kaszczyszyn

POETYCKA JESIEŃ

Spośród jesiennych wydarzeń literackich Krosna na szczególną uwagę zasługuje rozstrzygnięcie XV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego o „Lampę Ignacego Łukaszczyka”. Zwyczajowo ma ono miejsce podczas Jesiennej Biesiady Poetyckiej organizowanej przez RCKP. Laureaci pierwszych trzech nagród z różnych względów nie mogli uczestniczyć w uroczystości. Natomiast wyróżnieni w konkursie: Jan Luszniak z Krosna, Edward Marszałek z Krościenka Wyżnego i Mirosław Welz z Iwonicza Zdroju mieli okazję zaprezentować się osobiście i odebrać nagrody.

Jak podkreślił Marek Wawrzekiewicz, Prezes Związku Literatów Polskich, przewodniczący jury, poziom nadesłanych wierszy był bardzo wysoki. W jego ocenie na szczególną uwagę zasługiwały utwory tych autorów, którzy przez wspomnienia z dzieciństwa i młodości określają własną tożsamość, umieją operować konkretem wyjętym z pamięci i wbudowanym w lirykę opowiadającą o tym, co dawno minęło.

Miłym akcentem tegorocznego spotkania był jubileusz 85-lecia urodzin Bronisławy Betlej, autorki wielu tomików poezji. Dopelnieniem święta poezji w Krośnie była prezentacja almanachu „W kapliczkach słów”, w którym obok wierszy członków Klubu Literackiego RCKP, nagrodzonych wierszy w konkursie znajduje się też twórczość poetów pogranicza. Dla wielu poetów jest to jedyna możliwość szerszego pokazania swoich lirycznych dokonań. Poprzez wiersze umieszczone w tym zbiorze stają się członkami literackiej rodziny.

Jesienną biesiadę ozdobiły utworami o charakterze balladowym uczennice Prywatnej Szkoły Muzycznej Pro Musica w Krośnie – Paulina Krupa i Anna Józefowicz.

Pozostaje mieć nadzieję, że kolejna, XVI edycja konkursu o „Lampę Ignacego Łukaszczyka” przyniesie równie wiele dobrych wierszy, a Krosno, które wpisane jest w konkursową mapę Polski, gościć będzie poetów z całego kraju.

Marek Petrykowski

Od lewej: Marek Wawrzekiewicz – prezes ZG ZLP oraz wyróżnieni - Jan Luszniak, Edward Marszałek, Mirosław Welz, fot. W. Turek

23 października, 19.00

„Pan Tadeusz” po rekonstrukcji cyfrowej, reżyseria Ryszard Ordyński, muzyka na żywo Marcin Pukaluk
artKino, ul. Bieszczadzka 1

24 października, 18.00**8. Krośnieńskie Święto Fotografii**

zaprasza Kółko Fotograficzne Kuźnia Światła

SDK, ul. Kisielewskiego 2

25 - 26 października, 9.00

Doroczna wystawa kanarków i ptaków egzotycznych organizowana przez Krośnieńskie Stowarzyszenie Hodowców Kanarków i Ptaków Egzotycznych.

26 października, 17.00

V Zaduszki Muzyczne „Powrót Eurydyki” – koncert piosenek Anny German w wykonaniu wokalistów Studia Piosenki Swing i grupy instrumentalnej.

29 października, 16.00 i 19.00

Śpiąca Królowa - St. Petersburg Festival Ballet Opowieść o pięknej królownie i dzielnym księciu, który budzi ją pocałunkiem uwalniając od złego czaru.

Balet w III aktach, muzyka Piotr Czajkowski.

8 listopada, 11.00

XXX lecie Reaktywowania Ruchu Numizmatycznego w Krośnie 1984 – 2014 W programie m.in. wystąpienie Prezesa ZG PTN w Warszawie - Zbigniewa Nestorowicza, wręczenie odznaczeń, otwarcie wystawy numizmatyczno-historycznej, prezentacja dorobku wydawniczego.

8 listopada, 16.00

Koncert charytatywny połączony z aukcją prac artystów plastyków. Dochód przeznaczony będzie na sfinansowanie obchodów 70-lecia Chóru „Echo”. Zapraszają Krośnieńskie Towarzystwo Muzyczne i Chór „Echo”.

ZSM, ul. Paderewskiego 7

11 listopada, 18.00

Koncert z okazji 96. Rocznicy Odzyskania Niepodległości w wykonaniu Chóru „Echo” ZNP i RCKP oraz Miejskiej Górniczej Orkiestry Dętej.

21 listopada, 18.00

30 - lecia pracy artystycznej Lory Szafran. Koncert wokalistki, która urodziła się i zaczynała sceniczną karierę w Krośnie. Lora Szafran to jeden z najciekawszych głosów polskiej sceny jazzowej.

ANDRZEJ GRABOWSKI. AKTOR WYRAZISTY

Popularność telewizyjno - serialowa daje aktorowi bardzo specjalną, uprzywilejowaną pozycję w karuzeli kolejnych ról. Może też być niezwykle uciążliwa. Ale to cena sławy, jaką przyszło już zapłacić Januszowi Gajosowi, który latami nie mógł się uwolnić od Janka z „Czterech pancernych i psa”, a potem był dla lwiej części publiczności Tureckim z „Kabarreciku” Olgi Lipińskiej. Podobne ka-

tusze dotknęły Piotra Fronczewskiego i wielu innych mistrzów sztuki aktorskiej – w tym Andrzeja Grabowskiego. Jego rola w telewizyjnym serialu „Świat według Kiepskich” zdominowała na lata całe postrzeganie artysty pod innymi artystycznymi sztyldami.

Aktorstwo Andrzeja Grabowskiego ma piorunującą siłę wyrazu. Wszystko jedno - czy to na scenie, czy to w filmie, czy

fol. archiwum Teatru 6. piętro

wreszcie w telewizji, która przyniosła mu tak ogromną popularność.

Grabowski szaleje na scenie – jest silny, kreśli postać bardzo zdecydowaną linią, nie boi się balansowania na granicy przerysowań. Nadaje rytm scenicznemu działaniu się w geście więcej niż szerokim, rykiem prawie i bardzo bezpośrednim kontakcie z widownią. Tym bardziej, mając w pamięci choćby „Chorego z urojenia” czy sztuki Schaeffera, podziwu godną staje się jego ostatnia rola filmowa – przeora klasztoru w „Służbach specjalnych”, gdzie prawdą jest wyciszenie, spokój, głęboki prawdziwie chrześcijański sposób rozumienia świata. A wszystko to podane z prostotą, na którą mogą sobie pozwolić tylko najlepsi.

Na XXXVI Krośnieńskich Spotkaniach Teatralnych zobaczymy Andrzeja Grabowskiego w spektaklu, którym świętował swoje 40-lecie pracy artystycznej. Wybór Czechowa na tę okoliczność wydaje się nieprzypadkowy i jak najbar-

dziej trafiony. To autor ulubiony przez brać aktorską. Daje możliwość prawdziwego popisu – w pełnym tego słowa znaczeniu. Spektakl „Czechow żartuje!” daje okazję zobaczyć kilkanaście aktorskich transformacji, posmakować sztuki komediowego grania na najwyższym poziomie, o literaturze już nie wspominając. Kreacja, a raczej kreacje Andrzeja Grabowskiego są tutaj finezyjne, pełne uroku i wirtuozerii. Naprawdę komediowe. Jednak nie tylko. W ostatniej odsłonie aktor pokazuje się nam w bardziej dramatycznej i smutnej nucie. Spoglądając w dal ze sceny, przypomina nam o czymś oczywistym, ale i strasznym zarazem – o przemijaniu.

Zapraszamy na ten popis, mając ciągle w pamięci, że mieliśmy już okazję oklaskiwać Andrzeja Grabowskiego na Krośnieńskich Spotkaniach Teatralnych. Teraz pora na nowe, pełne podziwu brawa!

Małgorzata Baranowska-Mika

Krośnieńskie fotografie na Ukrainie

Wystawa Fotoklubu Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie oraz autorska wystawa Wacława Turka „Moja pasja, mój świat” od 7 października br. prezentowane są w ramach współpracy euroregionalnej w Domu Kultury w Użgorodzie na Ukrainie

Kontakty pomiędzy obydwojma fotoklubami trwają od pięciu lat. Fotograficy spotykali się na plenerach po obu stronach granicy, wymieniali wystawy ukazujące ich dorobek twórczy. W tym roku można było obejrzeć w Krośnie interesujące zdjęcia z międzynarodowego konkursu organizowanego przez Foto-

klub w Użgorodzie, któremu przewodniczy Volodimir Norba. Jednym z laureatów tego konkursu jest krośnieński fotografik Tomasz Okoniewski.

Wernisaż obu wystaw zapoczątkował trzydniowy międzynarodowy plener fotograficzny zorganizowany przez stronę ukraińską. 15- osobowa grupa z Polski, Słowacji oraz miejscowych amatorów obiektywu miała możliwość zwiedzenia i utrwalenia pięknych górskich terenów w jesiennym słońcu, odwiedzić ludzi w odległych od szosy miejscowościach i poznać smak ich życia.

WaT.

fol. W. Turek

Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krośnieńskiej po wyborach

Stowarzyszenie jest organizacją społeczną, która istnieje i działa od przeszło 56 lat. We wrześniu br. minęła kolejna 3-letnia kadencja Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej wybranych na lata 2011-2014. Warto spojrzeć

z tej krótkiej perspektywy na działania organizacji, ich różnorodność i systematyczność, ofertę programową, która była kierowana nie tylko do członków, ale również do mieszkańców Krosna i okolic. Ową otwartość umożliwiła witra

fol. archiwum SMZK

internetowa (www.smk.org), prowadzona przez Tadeusza Łopatkiewicza, wiceprezesa ZG, na której są wszystkie informacje o wykładach, spotkaniach, wycieczkach, konferencjach, liczne relacje i artykuły, zaproszenia, bogata galeria fotograficzna. Lata 2011-2014 to okres systematycznej pracy Zarządu i różnorodnych wydarzeń. Zrealizowano w tym czasie: kilkanaście wykładów i prezentacji książek, wystawę, konferencję popularnonaukową, wycieczki, spotkania, prezentację filmu oraz kiermasze wydawnictw własnych podczas kolejnych edycji Dni Krosna. Wszystkie te działania były tematycznie związane z historią Krosna i regionu, zasłużonymi dla miasta osobami w różnych dziedzinach życia, zabytkami architektury i sztuki.

Zarząd Główny był inicjatorem i organizatorem, wspólnie z władzami Krosna i Komitetem Ratowania Starego Cmentarza uroczystości w 150. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego, które odbyły się 22 stycznia 2013 roku na Starym Cmentarzu i w Bazylice Mniejszej

w Krośnie. Z inicjatywy Stowarzyszenia w nawie głównej kościoła odsłonięto tablicę pamiątkową ku czci mieszkańców Krosna i okolic, uczestników powstania. Rocznicy tej Stowarzyszenie poświęciło także wystawę „Powstanie Styczniowe w pamięci pokoleń”, prezentowaną w Krośnińskiej Bibliotece Publicznej oraz konferencję „Udział Krosna i regionu w Powstaniu Styczniowym” z udziałem dr hab. Krzysztofa Ślusarka z Uniwersytetu Jagiellońskiego i krośnińskich regionalistów.

Ważne miejsce w minionych trzech latach zajmowały sprawy wydawnicze. Na przełomie lat 2012/2013 ukazał się VI tom serii „Krosno. Studia z dziejów miasta i regionu” pod redakcją naukową prof. Franciszka Leśniaka. Tom zawiera 14 artykułów, w tym 9 autorstwa członków Stowarzyszenia. Jego promocja z udziałem ponad 100 osób odbyła się w lutym, a liczba sprzedanych egzemplarzy potwierdziła, że tom był oczekiwany. W 2011 r. Stowarzyszenie wydało książkę Tadeusza Łopatkiewicza „Karykatury z teki Stanisława Kochanka .

Podkarpacie 1970-1973”, a podczas jej prezentacji byli obecni: Jacek Kochanek, syn malarza z żoną oraz byli pracownicy redakcji „Podkarpacia”. Obie książki były tematem audycji wyemitowanych przez PR Rzeszów. Stowarzyszenie organizowało prezentacje książek napisanych przez członków organizacji, a opublikowanych przez innych wydawców, ich autorami byli: Zdzisław Gil, Adam Krzanowski, Jan Kanty Luszniak, Zdzisław Łopatkiewicz, Zbigniew Więcek wspólnie z Dariuszem Kuligą. Podtrzymywaniu więzi z oddziałami zamiejscowymi w Krakowie, Lublinie, Warszawie i Wrocławiu służyły coroczne spotkania „Na rodzinnej ziemi”, które odbyły się kolejno w Krośnie, Jaśliskach i Trzcinicy.

Życzliwej współpracy i wsparciu Gminy Krosno, Starostwa Powiatowego, władz samorządowych gmin, jednostek kultury w Krośnie (KBP, RCKP), a nade wszystko ofiarnej pracy społecznej członków Zarządu Głównego i osób spoza tego grona zawdzięcza Stowarzyszenie realizację założonych zadań dla popularyzacji Krosna, jego dziedzictwa i satysfakcji osób, które z oferty organizacji skorzystały.

Podczas walnego zebrania w dniu 21 września br. prezesem Zarządu Głównego wybrano ponownie Wandę Belcik, a Prezydium Zarządu ukonstytuowało się w następującym składzie: sekretarz – Jan Kanty Luszniak, skarbnik – Stanisław Lorens, członkowie prezydium: Andrzej Prugar i Maciej Zborowski.

Wanda Belcik

POPIERSIE MICKIEWICZA

Północna pierzeja Rynku była i jest najczęściej fotografowana i malowana, głównie ze względu na charakterystycz-

ny obiekt budowlany krośnieńskiej starówki, jakim jest dzwonnica kościoła farnego.

Zdj. 1.

Zdj. 2.

Przez ostatnie 120 lat ta część Rynku jak i pozostałe pierzeje były kilkakrotnie odnawiane i przebudowywane. Pierwszym powodem tych zmian był pożar Rynku z 27 kwietnia 1893 roku, jak i decyzja burmistrza nakazująca dobudowę wszystkich kamienic do wysoko-

ści piętra. Wymieniono dachy gontowe na blaszane. Blachą pokryto też kościół i dzwonnice. Przykładem niech będzie kamienica narożna Rynku i obecnej ulicy J. Piłsudskiego (od strony zachodniej). Na zdjęciu Leona Majewskiego z 1893 r. - zdjęcie nr 1 - kamienica ta posiada jesz-

Zdj. 3.

cze wysoki strych z dachem gontowym, okna 8.kwaterowe, odrzwia na parterze od strony Rynku i ulicy.

Dziesięć lat później zmieniła swój wygląd – niski strych pokryty blachą, wymienione okna, drzwi, tynk. Zdjęcie nr 2 - widokówka z 1903 r. wydana nakładem Adolfa Biedera.

Dziesięć lat później – rok 1913. W narożniku budynku nad parterem widoczna mała nisza z rzeźbą – popiersiem naszego wieszczą Adama Mickiewicza – zdjęcie nr 3.

Popiersie znajduje się tu jeszcze w okresie międzywojennym - zdjęcie nr 4, rok 1923.

Podczas II wojny światowej popiersie usunięto, a nisza pozostaje nie wypełniona do dnia dzisiejszego – zdjęcie nr 5 rok 2014 (fot. W. Turek).

Zwracamy szczególną uwagę na to mieszkańcom naszego miasta starającym się o stanowiska radnych i prezydenta Królewskiego Wolnego Miasta Krosna

Zdj. 4.

Zbigniew Więcek

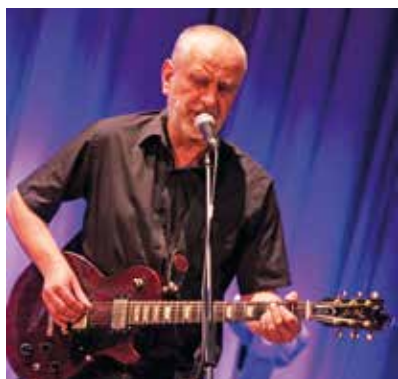
Zdj. 5.

fot. W.Turek

BLUES
FESTIVAL
KROSNO

fot. P. Fiejdasz

TEATR
DADA VON BZDÜLÖW
GDAŃSK

fot. P. Matelowski

Anna Budzińska

Anna Budzińska urodziła się w 1940 roku w Krośnie jako córka Heleny i Stanisława Chrzanowskich. Ojciec Stanisław w 1928 roku ukończył Państwowe Konserwatorium Muzyczne w Warszawie, którego dyrektorem był wówczas Karol Szymanowski. Po powrocie do Krosna pracował jako inspektor, prowadził chóry szkolne, orkiestrę amatorską oraz chór „Echo”. Matka śpiewała w tym chórze.

Anna od wczesnego dzieciństwa uczyła się gry na fortepianie, najpierw na lekcjach prywatnych, a następnie w Szkole Muzycznej w Krośnie. W 1957 roku rozpoczęła naukę w Państwowej Szkole Muzycznej II stopnia w Rzeszowie w klasie śpiewu solowego Lubomiły Bukowskiej. Szkoła pełniła wówczas ważną rolę edukacyjną na mapie naszego regionu. Szczególnie ważny był właśnie wydział wokalny, przez wiele lat jedyny na Podkarpaciu. Tam pobierali naukę liczni miłośnicy sztuki wokalne oraz przyszli śpiewacy, także z Krosna i okolic.

W 1962 roku Anna Budzińska rozpoczęła studia wyższe na Wydziale Wokalnym w Akademii Muzycznej w Katowicach, która nosiła wówczas nazwę Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej, w klasie prof. Ireny Lewickiej. W czasie studiów występowała na koncertach uczelnianych, dokonała nagrań w Polskim Radiu Katowice oraz debiutowała w operze bytomskiej w roli damy dworu w operze G. Pucciniego „Turandot”. Dyplom uzyskała w roku 1967. Wróciła do Rzeszowa i podjęła pracę pedagogiczną na wydziale wokalnym PSM II st. w Przemysłu, a od 1978 roku w Zespole

Szkół Muzycznych nr 1 im. Karola Szymanowskiego w Rzeszowie.

Przez cały okres pracy była bardzo aktywna nie tylko jako pedagog, ale organizator życia muzycznego. Za jej sprawą, przy współpracy z Wydziałem Wokalnym Akademii Muzycznej w Katowicach, doszło do wystawienia opery G. B. Pergolesiego „La serva padrona” w Filharmonii Rzeszowskiej oraz dzieła Jana Stefaniego „Krakowiacy i Górale”. Prowadziła warsztaty wokalne dla aktorów teatru lalkowego w Rzeszowie i zajęcia z emisji głosu dla wychowawczyń rzeszowskich przedszkoli. Wychowankami Anny Budzińskiej są znani soliści teatrów operowych i prowadzący działalność koncertową śpiewacy m.in. Paweł Skaluba, I tenor Opery Bałtyckiej w Gdańsku, Robert Gierlach i Iwona Leśniowska – Lubowicz, soliści Warszawskiej Opery Kameralnej.

Za swoją działalność Anna Budzińska otrzymała Złoty Krzyż Zasługi. Była żoną znanego rzeszowskiego fotografa Tadeusza Budzińskiego. Zmarła w 2012 roku.

W rok po śmierci w Horyńcu Zdroju zainaugurowano Roztoczański Festiwal Muzyczny im. Anny Budzińskiej, a pomysłodawczynią była jej uczennica Magdalena Skawińska.

Małgorzata Busz-Perkins

DAWIDA RYLL

Taki dom wybieram*pamięci mojej mamy*

Ciepłe kominy domów
 rozsnuwają białe welony
 I stroją się na weselną ucztę
 zdrętwiałe jeszcze ogrody
 Leniwie wznoszą toast
 zaroślowe kieliszki
 Bezgłośnie dzwonki
 i zwyczajne dziurawce
 zaczynają poranną pogawędkę
 na szerokich blatach łąk
 Budzą się w biskupich szatach
 jasnoty firlejki kukułki
 pod baldachimem mgieł

Skrzydła okien
 wypędzają resztki snu
 I przywołują wspomnienie domu
 gdy łzy i śmiech
 jednakowo znaczyły
 Miłość

Gdy był

Pochowano go
 nim wąskolistne dymnice
 zdążyły złożyć palce do pacierza
 zanim na sercach liści
 krwawnice zapłakały tęsknotą

Matko Zielarko Święta
 zanieś jej bukiet szczęścia
 okryj ją tiulem wesela
 w ciepłym zakątku Domu

I po mnie przyjdź

BEATA WÓJTOWICZ

Muzyka wiatru

Odpywam w wyjątki zdarzeń
 w przypadki nieoczekiwanych
 kawałków
 tęsknię za częścią bezpowrotnych
 marzeń...
 mozaiki wspomnień chcianych...
 Rozbita na części życia
 może poskładam kiedyś w całość
 nieplanowane drogi
 niezgodnione godziny
 zaskakujące zdarzenia...
 przypadki zaplanowane
 bez mojej wiedzy
 a może bez pamięci o niej
 - słodka tajemnico...
 Upajam się eteryczną miłością ...
 bez niej jak żeglarz bez wiatru
 na oceanie oczekiwań niespełnienia...
 Ja płynę z wiatrem uczuć
 kołysana pocałunkami muzyki
 i dotykiem jutra jasnej myśli...

LESŁAW J. URBANEK

Smutny wiersz

upłynął rok
 nie ma już twych dobrych oczu
 radosnego uśmiechu spracowanych dłoni
 odeszłaś tak jak żyłaś cicho i skromnie
 jak gdyby nieśmiało

długo musiałaś czekać na ten wiersz
 ugrzązł w oparach wielkiej pustki
 w najcięższych chmurach przygnębienia
 ale przyszedł do ciebie mamo
 pod tę głuchą ciszę ciężaru kamiennych płyt

MAGDALENA RODZINKA

dla tego z którym dzielę sny

i Ty też
musisz mi przysiąc
po stokroć po tysiąc
że mnie nie obudzisz ze snów
niewyśnionych

że podłożymy świerszczom
poduszki pod głowy
samotnym- znajdziemy żony

myszom włożymy korale
rozgrzanej rosy
rozkołysane oddechem naszym
i nocy

Ty będziesz bosy
po źdźbłach trawy zagiętych
przejdziemy cichutko na skraj lasu
mchu kępy
Ci stopy ogrzeją
usiądę na kępach z nadzieją
że chłód jesienny zniknie w gęstwinie
a świat co się kręci za lasem
odstąpi od nas

i nas ominie

JAN BELCIK

Podwórka

Podwórka z dzieciństwa
przywiązane do chałup i stodół

odgradzone pochyłym płotem
od dróg i kwietników

Z zapachem rozwleczonego siana
i babiego lata

rozlane w pełni księżyca
z cieniami zaułków
żałamań i rozdrzewień

Świadkowie weselnych marszów
i milczących konduktów

Podwórka –
place manewrowe

do Dziś
po Jutro

JANUSZ GOŁDA

Zegar słoneczny

Tort orzechowy, konfitury i herbata
z kropelką rumu w mrocznym saloniku.
Twarze pań skupione, spojrzenia poważne.
Koronki, tiule, gipiury, falbanki, kwiaty
na kapeluszach. Na oparciach krzeseł
powiesiły złożone parasolki.

Wśród pań chłopiec w uczniowskim mundurku.
Wysoki kołnierzyk zapięty na haftki,
w ręce czapka z daszkiem, literą G
oraz cyfrą gimnazjum. Na patkach kołnierza
srebrne paski – oznaka ucznia pierwszej klasy.
Na palcach płamki atramentu, na policzkach
rumieńce – ślady niedawnego egzaminu:
„Winszuję syna, wyniki bardzo dobre”.

Zerka w stronę otwartego okna
w którym widać drzewo i skrawek nieba.
Chciałby na podwórko. Zabawki pod ręką,
wystarczy tylko schylić się - łopatki,
grabki, wiaderka, polewaczka, wózek
drabiniasty, w altance siatka na motyle,
nad siatką puszcza blaszana do chowania
złowionej zdobyczy i konik na biegunach.

Rzeczy porzucone, światy zapomniane.

ZESZYTY ODRZYKOŃSKIE

Zeszyt 21/2014 r. Stowarzyszenie Odrzykoniaków

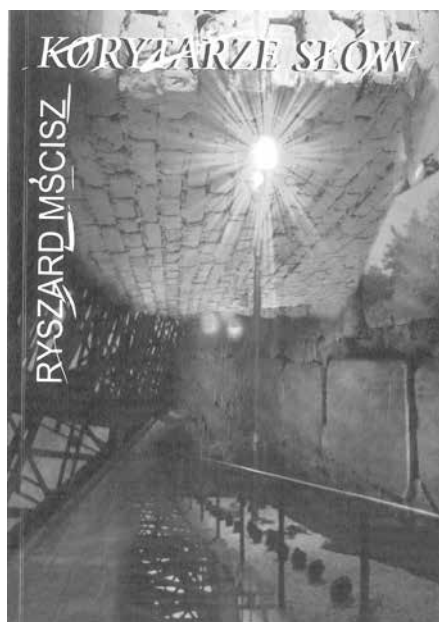
ODRZYKOŃSKI SŁOWNIK BIOGRAFICZNY

LEKARZE, PRAWNICY, INŻYNIEROWIE, WOJSKOWI,
DZIAŁACZE POLITYCZNI, SPOŁECZNY
I ORGANIZATORZY ŻYCIA KULTURALNEGO

Trzecia część cyklu „Odrzykoński Słownik Biograficzny” poświęcona jest lekarzom, prawnikom, inżynierom, wojskowym, działaczom społecznym, politycznym i organizatorom życia kulturalnego. Osoby prezentowane w biogramach żyły od II połowy XIX do początku XXI wieku. Najstarsi urodzili się, kształcili i rozwijali swoje życie zawodowe jeszcze w czasach zaboru austriackiego. Jest wśród nich spora grupa, która w swojej drodze edukacyjnej trafiła do sal wykładowych wyższych uczelni we Lwowie, Wiedniu i przede wszystkim w Krakowie. Najmłodszy wykształcił się, robił kariery zawodowe już po II wojnie światowej. 21 Zeszyt Odrzykoński jest pracą zbiorową zespołu redakcyjnego

Wydawca: Stowarzyszenie Odrzykoniaków, Odrzykoń 2014.

W szóstym tomiku wierszy poeta przyznaje, że w swoich utworach sceptycznie podchodzi do tego, co chce wyrazić, a co ostatecznie zostaje przelane na papier. I że ma w stosunku do siebie spore wymagania. Tomik składa się z dwóch części. Pierwsza, obszerniejsza, to „Myśli przymierzają słowa”. W niej poeta skupia się właśnie nad procesem twórczym. Druga, „Terra Cognita”, w której umieszczono zaledwie siedem utworów. Ryszard Mścisz opisuje miejsca mu bliskie. Poeta, krytyk literacki, satyryk, regionalista i publicysta. Urodził się w 1962 roku w Stalowej Woli, ale przez całe życie mieszka w Jeżowie. Jest nauczycielem, polonistą, w ponadgimnazjalnym Zespole Szkół, członkiem rzeszowskiego oddziału ZLP.

Wydawnictwo SZTAFETA 2014

Mistrzowski tytuł dla „Gracji”

II miejsce i tytuł I wicemistrza Polski w stylu latynoamerykańskim zdobyła krośnieńska formacja taneczna „Gracja” na Mistrzostwach Polski Formacji Tanecznych FTS, które odbyły się 13 września br. w Elblągu. Zdobyte miejsce kwalifikuje formację do reprezentowania Polski na Mistrzostwach Świata, które w tym roku rozegrane będą w Bre-

men (Niemcy). W mistrzostwach wzięło udział 14 polskich formacji tanecznych. Eliminacje do finału wyłoniły sześć najlepszych. W gronie finalistów znalazła się także „Gracja”, która po raz pierwszy rywalizowała w kategorii wiekowej powyżej 15 lat i była najmłodszą formacją w tej kategorii. Trenerem i choreografem formacji jest Andrzej Orszulak.

Złote Pasma dla Chóru „Echo”

W dniach 19-21 września Chór „Echo” działający przy RCKP i ZNP, pod dyrekcją Marioli Rybczak brał udział w VIII Międzynarodowym Festiwalu Chórów w Sátoraljaújhely na Węgrzech. Podczas tegorocznej edycji publiczność wysłuchała siedmiu chórów - z Serbii, Rumunii, Polski i Węgier. Repertuar zaprezentowany przez „Echo” został wysoko oceniony, zyskując uznanie jury.

Chór zdobył Złote Pasma tegorocznego konkursu, czyli najwyższą nagrodę i został równocześnie zaproszony przez jury do udziału w przyszłorocznym festiwalu muzycznym w Miszkolcu. Jest to drugi sukces i drugie Złote Pasma dla Chóru „Echo” w tym roku, w kwietniu chór wyśpiewał pierwszą nagrodę na VIII Podkarpackim Przeglądzie Chórów w Radymnie.

Złota Igła dla Teatru „i t d..”

27 września zakończył się dwudniowy X Ogólnopolski Festiwal Teatrów Małych Igła 2014. Widzowie i jurorzy w trakcie imprezy w Klubie Oczko Ostrołęckiego

Centrum Kultury obejrzeni 5 monodramów i 9 spektakli teatralnych. Komisja artystyczna przyznała jedną z dwóch Złotych Igieł, ufundowanych przez

Edward Marszałek Mistrzem Mowy Polskiej 2014

29 września br. w Teatrze Miejskim w Gdyni odbył się finał XIV edycji Programu Mistrz Mowy Polskiej. Z 80 nominowanych, do finału przeszło 12 osób. Spośród nich jury wybrało 4 laureatów, którym przyznało równorzędne tytuły Mistrza Mowy Polskiej: Zofii Kucówniej - aktorce teatralnej i telewizyjnej, pisarce, Edwardowi Marszałkowi - rzecznikowi prasowemu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, Szymonowi Sędrowskiemu - aktorowi teatralnemu i telewizyjnemu oraz Waleremu Tankiewiczowi - członko-

Prezydenta Miasta Ostrołęki Teatrowi „i t d ...” z Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza z Krosna za autorski spektakl „Obecność”. Teatr pracuje pod kierunkiem Henryka Wichniewicza. Druga, równorzędna nagroda przypadła zaprzyjaźnionemu z Krosnem Teatrowi Krzesiwo z Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Warszawie, za spektakl „Gramy o wszystko”.

wi zarządu Portu Morskiego w Gdyni. Konkurs Mistrz Mowy Polskiej zainicjowano w 2000 roku. Formuła programu opiera się na wyborze osób, znanych nie tylko w skali ogólnopolskiej lecz również w społecznościach lokalnych. Wyboru dokonuje grono ekspertów złożone z wybitnych językoznawców i literaturoznawców. Edward Marszałek reprezentant Krościenka Wyżnego, Krosna i Podkarpacia to miłośnik i popularyzator Bieszczadów, ratownik górski, poeta, autor książek o tematyce leśnej, wspaniały mówca i rozmówca.

Brawo dla KLEKSA

Na XII Międzynarodowym Festiwalu Zespołów Tanecznych „O Laur Rzecha” KLEKS II został zdobywcą I miejsca w kategorii wiekowej 12 - 15 lat. Zespół wystąpił w składzie: **Ola Danek, Natalia Dynowska, Julia Gajda, Angelika Guzek, Ola Gwiżdż, Kamila Jawor, Paulina Kafel, Asia Kozubal, Wiktoria Klimkowska, Kinga Król, Kasia Maj, Ola Mazurkiewicz, Natalia Okarma, Paula Paradysz, Karolina Piękoś,**

Julia Przybyła, Maja Szelc, Gabryś Wrona. Grupa II KLEKSA pracuje w RCKP wspólnie już siódmy rok. Przez pierwsze lata instruktorem była Dagmara Krzanowska – Szelc, a drugi rok grupą kieruje Paulina Leśniak. To grupa, która w historii KLEKSÓW najczęs-

ciej stawała na podium. Podczas „Lauru Rzecha” zaprezentowała układ taneczny „Powiew Wschodu” w choreografii Pauliny Leśniak. W Rzeszowie zespół tańczył dwukrotnie, podczas konkursu i na Koncercie Galowym, który odbył się w Filharmonii Podkarpackiej.

Sukcesy grafików

Prace młodych artystów - **Liliany Gnap, Liwii Książek, Marleny Karczmarczyk** - z Pracowni Grafiki Tradycyjnej z krośnieńskiego RCKP zostały zaproszone na wystawę pokonkursową XIX Międzynarodowego Biennale Grafiki Dzieci i Młodzieży - Toruń 2014.

Na konkurs nadeszło 10 654 prace z 43 krajów. Międzynarodowe jury, w skład którego weszli artyści plastycy, pedagodzy z Czech, Słowacji i Polski, zakwalifikowało do zestawu wystawowego 1153 prace z 36 krajów. Wystawa pokonkursowa jest przeglądem najciekawszych, najbardziej oryginalnych prac dzieci i młodzieży z całego świata, a także promocją prężnie działających, odnoszących sukcesy w edukacji artystycznej szkół i ośrodków. Pracownię Grafiki

Liliana Gnap 1.8. techn. sucha igła

Tradycyjnej prowadzi Joanna Topolska – Uliasz.

opr. ab

Kolejne nagrody Tomka Okoniewskiego

Jury VIII Ogólnopolskiego Przeglądu Współczesnej Fotografii „Człowiek obok mnie” – po obejrzeniu 372 fotografii 103 autorów przyznało **I nagrodę Tomaszowi Okoniewskiemu** z Korczyny za zdjęcie „Rozmowa z Ojcem na niebie”. Konkurs organizowany był przez Białostocki Ośrodek Kultury od 2000 roku. Tomasz Okoniewski zdobył również I miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Fotograficznym „Moja fota 2014”, który zorganizował Namysłowski Ośrodek Kultury oraz fotokurier.

eu, a także wyróżnienie w X Otwartych Mistrzostwach Fotograficznych Olsztyn 2014 za fotografie „Początek dniówki”

wł

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

26 września – 17 października Józefina Piotrowska - Szukalska „Lalki”

Motyw lalki, interpretowany jako metafora zagadkowości natury ludzkiej, wiedzie w stronę fundamentalnych pytań o autonomię, tożsamość i godność osoby. Czy jest w nas coś więcej, prócz min, gestów? Czy jesteśmy marionetkami w rękach losu lub może kogoś innego, kto lepiej niż my sami zna tajemnice naszego wnętrza?

2 – 31 października

Wystawa poplenerowa „Artystyczne Rynki Pogranicza”

Powody organizacji plenerów są różne lecz sens tylko jeden – czas poświęcony bez reszty malarstwu. Nie ma potrzeby uświadamiać artystów lub ich przyjaciół, lecz trzeba tłumaczyć meandry twórczości tak zwanej szerszej publiczności. Bowiem w powszechnej opinii

Lalki Józefiny Piotrowskiej-Szukalskiej zdają się sugerować niczym nieskrepowaną dowolność ludzkiej autokreacji, która jednocześnie (może nieświadomie) sprawia wrażenie ucieczki w dezintegrację i pustkę. W ich wielkich oczach czai się smutek i tęsknota a także bezsilność i chłód. Są nowoczesne, dwuznaczne – infantylne i „złe”. Zastosowana przez artystkę „punk rockowa” stylizacja i kosmiczne atrybuty istot „nie z tej ziemi” miały w sobie coś z estetyki estradowego kiczu. Przypominały filmy Pedro Almodovara, w których występują postacie o chwiejnej tożsamości płciowej, perwersyjne, ekscentryczne, bezsilne i budzące współczucie. Są spontaniczne ale też groteskowe i niedojrzałe jak gdyby dosięgała je gombrowiczowska dezintegracja formy. Lalki Józefiny Piotrowskiej-Szukalskiej można chyba odczytać jako personifikacje uczuć chwilowych emocji. Zdają się wyrazem, postaw wobec drugiego człowieka - kogoś kogo bardzo kochamy, choć czasem targają nami skrajne namiętności.

*Paweł Nowicki
(fragment z katalogu)*

pojawiają się głosy, że artyści w czasie pleneru bawią się jak przysłowiowe dzieci. Burzy się we mnie krew kiedy słyszę takie sensacje. Jako lekarstwo na to stwierdzenie zaleciłbym takiemu „krytykowi sztuki” wzięcie do ręki pędzla i namalowanie małego obrazu.

Nawet mniejszego niż małego. Dopiero potem niech zabiera głos w tej sprawie. Tyle tytułem wstępu. Resztę dopowie artystyczna komisarz pleneru – Nina Rostkowska:

Światło malowane witrażem usiadło na posadzce kościoła Farnego.

Barokowe, pyzate anioły spoglądają z ołtarzy.

Zabierająca oddech panorama Krosna z Wieży Farniej.

Rosa na trawie, obietnica ciepłego wrześniowego dnia o poranku.

Smaki, kolory jesieni takiej, która nie przemalowała jeszcze zieleni drzew.

Brzemienne jabłonie w ogrodzie i stado motyli na trawie.

Obfitość wrażeń i doznań. Jak dokonać wyboru? Podjąć decyzję i znaleźć ten jedyny właściwy kadr. Zapisać na płótnie nastrój, atmosferę miejsca, ulotność chwili, złożoność świata właśnie tego poranka? Te i podobne pytania każdy malarz nosi ze szkicownikiem w kieszeni.

W dniach od 17 do 21 września 2014 roku odbył się Polsko - Słowacki Plener „Artystyczne Rynki Pogranicza”. Było ciepło, towarzysko, inspirująco i kreatywnie. Wystawa poplenerowa opowiada najlepiej jak można o tym wydarzeniu.

Marek Burdzy

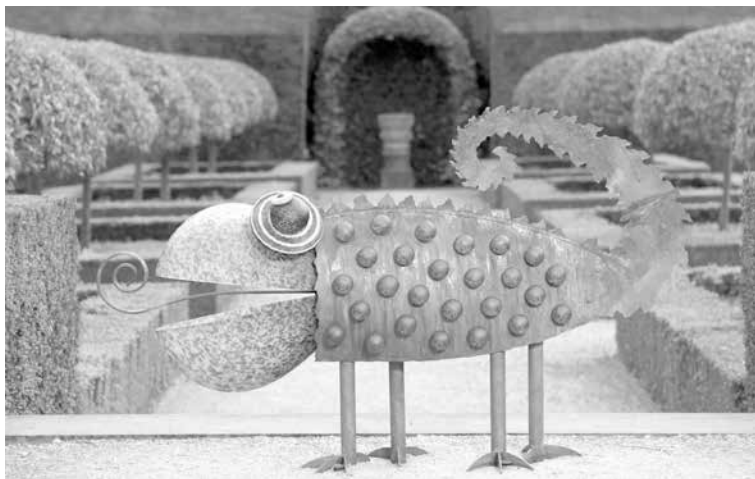
CENTRUM DZIEDZICTWA SZKŁA

Studio Borowski. Obiekty do wnętrz i ogrodów

Od 16 października podziwiać można dzieła Stanisława Borowskiego oraz jego synów – Pawła i Stanisława Jana Borowskich. W sali wystaw czasowych CDS będzie można obejrzeć prace z serii „Studio-Line” i „Outdoor-Objects”. To rękodzieła, które zachwycają oryginalnością i niezwykłą kolorystyką. Wystawa, na którą składa się kilkadziesiąt obiektów szklanych, będzie dostępna do 1 lutego 2015 roku. W Centrum Dziedzictwa Szklana prezentowane są również prace Stanisława, Pawła i Stanisława Jana Borowskich z kolekcji „Artist Edition”. Są one elementem stałej ekspozycji.

Stanisław Borowski to jeden z najbardziej rozpoznawalnych polskich artystów tworzących w szkłe. Pracę z tym niezwykłym materiałem zaczynał w Krośnieńskich Hutach Szklana, gdzie zatrudnił się w latach 60-tych. Poznał tam biele wszytkie techniki formowania i zdobienia szklana. W 1981 roku wysłał zdjęcia swoich prac

Szkłany kameleon

do znanego wśród kolekcjonerów na całym świecie niemieckiego pisma „Neues Glass”. Jego dzieła znalazły się w prestiżowej setce najciekawszych wyrobów szklanych roku. Po tym sukcesie Borowski został zaproszony na międzynarodową wystawę szkła w Kassel, wyjechał do Niemiec. W 1990 roku założył w Hennef koło Bonn Glasstudio Borowski. W 1992

roku przeniósł je do Tomaszowa Bolesławieckiego. Stanisław Borowski zaraził pasją swoich synów, dwóch z nich tworzy szklane dzieła. Dzisiaj Studio Borowski to rodzinne przedsięwzięcie, a prace, które tam powstają, trafiają do galerii, centrów designu i sklepów z wyposażeniem wnętrz na całym świecie.

Karolina Połomska

MUZEUM PODKARPACKIE

Od Towarzystwa Tatrzańskiego do Polskiego Towarzystwa Turystyczno –Krajoznawczego

Muzeum Podkarpackie w Krośnie w okresie od września 2014 do stycznia 2015 roku prezentuje ekspozycję przygotowaną z okazji 140-lecia utworzenia Towarzystwa Tatrzańskiego. Było to pierwsze stowarzyszenie zajmujące się turystyką górską, budową schronisk, znakowaniem szlaków turystycznych, naukowym poznawaniem gór, ochroną przyrody i folklorem górskim na całym obszarze górskim ziem dawnej Polski.

31 grudnia 1873 r. w Nowym Targu powołano do życia Galicyjskie Towarzystwo Tatrzańskie, które w 1874 r. zmieniło nazwę na Towarzystwo Tatrzańskie. Po zakończeniu

I wojny światowej, w 1920 r. ponownie zmieniona została nazwa na Polskie Towarzystwo Tatrzańskie. Założycielami Towarzystwa byli przedstawiciele inteligencji i arystokracji polskiej, m.in. dr Tytus Chałubiński, ks. Józef Stolarczyk, Eugeniusz Janota, Walery Eliaż-Radzickowski i inni.

Już w 1876 r. powstał Oddział TT w Stanisławowie, w 1877 r. w Kołomyi i w 1883 r. we Lwowie. Oddziały te prowadziły działalność na obszarze Karpat Wschodnich, w pasmach gór-

skich Gorganów i Czarnohory. Następnie w 1893 r. powołano Oddział Pieniński TT w Szczawnicy, w 1905 r. Oddział Babio-górski TT i przyłączony do Towarzystwa Tatrzańskiego w 1907 r. Oddział „Beskid” w Nowym Sączu. Zakopiański Oddział TT miał siedzibę w budynku „Dworca Tatrzańskiego”. Działała w nim Sekcja Turystyczna, założona w 1903 r. i Zakopiański Oddział Narciarzy, powstały w 1907 r. Działalność oddziałów przyczyniła się do rozwoju polskiej turystyki górskiej, przewodnictwa, taternictwa, narciarstwa i ratownictwa górskiego. Prowadzono badania naukowe obszarów gór polskich, m.in. jaskiń tatrzańskich, etnografii Podhala, Łemkowszczyzny, Bojkowszczyzny i Huculszczyzny. Towarzystwo Tatrzańskie przyczyniło się również do przedłużenia powstałej w 1884 r. linii kolejowej Kraków – Chabówka do Zakopanego i do powstania Tatrzańskiego Parku Narodowego. Z inicjatywy TT powstały w Zakopanem pierwsze latarnie, chodniki, wybudowano pocztę i telegraf. W latach 1886-1920 organem TT był „Pamiętnik Towarzystwa Tatrzańskiego”. Na obszarze Beskidu Niskiego rozwijał działalność założony w 1932 r. Oddział

Szalas nad Wielkim Stawem, fot. Walery Eliaasz-Radzikowski, 1893 r.

PTT w Gorlicach. Zajmował się znakowaniem szlaków i planował wybudowanie schroniska górskiego w paśmie Magury Wątkowskiej. Przyczynił się również do powstania rezerwatu „Kornuty”. Dużą rolę odegrał powstały w 1929 r. Oddział PTT w Sanoku, który uruchomił po 1936 r. schronisko w Łupkowie i zajął się znakowaniem szlaków w Górach Słonnych. Przy oddziale powstała Sekcja Narciarska PTT, która odnosiła duże sukcesy w zawodach o Puchar Iwoniczkiego Klubu Narciarskiego i w Marszu Szlakiem II Brygady Legionów na Huculsczyźnie. Oddział posiadał Koło w Iwoniczu, działające w oparciu o powstały wcześniej Iwoniczki Klub Narciarski. Koło to prowadziło działalność turystyczną i sportową.

Po II wojnie światowej losy Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego były skomplikowane. W 1950 r. nastąpiło połączenie Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego z działającym od 1906 r. Polskim

Towarzystwem Krajoznawczym. W tych trudnych czasach powstało działające do dnia dzisiejszego Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Powrócono do przedwojennej koncepcji połączenia, starając się zachować dawny dorobek i idee.

Główną część ekspozycji stanowią plansze, opracowane przez Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie. Przedstawiają imponującą, długoletnią historię Towarzystwa Tatrzańskiego. Uzupełnieniem wystawy jest pokaz sprzętu turystycznego, m.in. zabytkowych nart wykonanych w 1908 r. w miejscowości Żabie na Huculsczyźnie, publikacji, zdjęć, plakatów z przełomu XIX i XX., dotyczących obszaru górskiego Karpat polskich. Zgromadzono także cenny zbiór zabytków etnograficznych z Podhala i Huculsczyzny, świadczący o atrakcyjności tych terenów górskich.

Robert Kubit

MUZEUM RZEMIOSŁA

Krośnieńskie spotkania z podróżnikami

Jesienną edycję Krośnieńskich spotkań z podróżnikami rozpoczęła 20 października prelekcja Piotra Łopatkiewicza „Wejście na Kazbek 5047 m n.p.m. - jeden z najwyższych i najpiękniejszych szczytów Kaukazu”. Kazbek – wygasły wulkan 5047 m n.p.m. – to szósty pod względem wysokości szczyt Kaukazu, wysokością znacznie przewyższający szczyty alpejskie, zaś trudnością techniczną – najwyższy szczyt Kaukazu Elbrus. Wejście na Kazbek było głównym punktem programu dwutygodniowej wyprawy do Gruzji i Armenii, zorganizowanej przez Klub Podróżników „Soliści” z Wrocławia.

Z kilkunastoosobowej grupy uczestników wyprawy na szczyt zdecydowała się wyruszyć ostatecznie jedynie trójka, w tym Beata i Piotr Łopatkiewiczowie z Krosna. Piotr Łopatkiewicz - historyk sztuki, dr nauk humanistycznych w zakresie nauk o sztuce, kierownik Zakładu Turystyki i Rekreacji PWSZ w Krośnie. Autor kilkunastu książek i ponad 70 artykułów w zakresie historii sztuki, ochrony i konserwacji zabytków oraz turystyki. Członek zespołu autorskiego, który przygotowuje Katalog Zabytków Małopolski. Laureat wielu nagród naukowych, m.in. im. Szczęsnego Morawskiego za najlepszą publikację naukową dotyczącą Sądecczyzny oraz prestiżowej nagrody prof. dra hab. Jerzego Z. Łozińskiego w XII edycji konkursu na najlepsze prace z historii sztuki polskiej.

Z turystyką, zwłaszcza górską, związany od najmłodszych lat. Zainteresowania naukowe łączy z pasją podróżniczą. Odwiedził ponad 40 państw na trzech kontynentach.

Dorota Piwka

23 października – 29 listopada „JA i ja” - Ewy Galak zmagania ze sceną

Ewa Galak urodziła się w 1991 r. w Lublinie. Już w dzieciństwie rysowała sporo ludzi-choinek. „Na poważnie” szkic i malarstwo zaczęła ćwiczyć w liceum. Częste wycieczki do Krakowa, nauka u prof. Zbigniewa Bajka i ciężka praca dały rezultat w postaci zdanego egzaminu (2010 r.) na Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie na kierunek Scenografia. Na studiach pracowała głównie przy makie-

tach scenografii, projektach kostiumów, czy szkicach. Tworzyła scenografie do studenckich filmów krótkometrażowych. Debiutowała „Fufuą” w krakowskim teatrze „Łaźnia Nowa” będąc na III roku studiów. Pracowała również jako asystentka scenografów operowych: Pawła Dobrzyckiego (Opera Krakowska, Teatr Rozrywki w Chorzowie) oraz Anny Kontek (Fińska Opera Narodowa, Jyväskylä

City Theatre). W 2011 po raz pierwszy wyjechała do Helsinek, gdzie przez pół roku w ramach wymiany studiowała na renomowanym uniwersytecie *Aalto Arts*. Po ukończeniu studiów licencjackich na krakowskiej ASP, przeprowadziła się na stałe do Helsinek i od 2013 roku studiuje na *Aalto Arts* na wydziale „Motion Picture and Production Design”. W swoich pracach Ewa Galak często zawiera motywy baśniowe i fantastyczne, przedstawia dziwne postacie o nienaturalnych kształtach. Działanie na wielu polach artystycznych zaowocowało wszechstronnością i żądzą ciągłego poszukiwania własnego środka wyrazu.

Bożena Paradysz

KROŚNIEŃSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

8 października - 8 listopada

Wystawa fotografii Tomasza Okoniewskiego

Tomasz Okoniewski sztuką obrazu interesuje się od wielu lat, natomiast swoje hobby traktuje świadomie od 2007 r. Od tego czasu zaczął publikować prace dla szerszej grupy osób, brać udział w wystawach i startować w konkursach fotograficznych. Jego zdjęcia zdobywały wyróżnienia i nagrody w ponad 100 ogólnopolskich konkursach fotograficznych, brały udział w pokonkursowych wystawach w Polsce i za granicą, w tym na Słowacji, Węgrzech, Rumunii i w Stanach Zjednoczonych. Tomasz Okoniewski jest członkiem Fotoklubu RCKP i jednym z organizatorów internetowej grupy FotoKrosno, która podejmuje lokalne działania fotograficzne jak wspólne plenery, projekty oraz wystawy. Indywidualne wystawy fotografii organizowane były w Galerii Miasta Rzeszowa, Muze-

um Podkarpackim w Krośnie, Fotogalerii Grudysz w Krośnie, Dworze Kombornia, w Galerii Fotografii RCKP czy w GOK w Korczyni i Frysztaku. Jego zdjęcia publikowane są w ogólnopolskiej prasie oraz wielu wydawnictwach albumowych i okazjonalnych.

Tomasz Okoniewski uhonorowany został nagrodą Starosty Krośnieńskiego - Działacz Kultury - za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i odnowy kultury. W swoim dorobku posiada również medale „Za fotograficzną twórczość” - Stowarzyszenia Twórców Fotoklubu Rzeczypospolitej Polskiej. Na wystawie w Saloniku Artystycznym obejrzeć można ponad 40 zdjęć.

Joanna Iach

OGÓLNOPOLSKIE KONFRONTACJE TAŃCA WSPÓŁCZESNEGO „KONTRASTY”

W Konfrontacjach popularyzujących taniec współczesny mogą wziąć udział soliści, duety oraz amatorskie zespoły taneczne pracujące w oparciu o elementy techniki tańca współczesnego. Oceniane będą w jednej kategorii wiekowej – powyżej 12 lat. Soliści prezentują 1 kompozycję taneczną trwającą do 3 minut. Duety prezentują 1 kompozycję do 5 minut. Zespoły 1 lub 2 kompozycje choreograficzne o łącznym czasie do 15 minut.

Warunkiem uczestnictwa jest przesłanie drogą elektroniczną lub pocztą wypełnionej karty zgłoszenia wraz z płytą DVD (ewentualnie link do filmu) zawierającą prezentacje zgłoszone do konkursu do **dnia 5 listopada 2014 roku** na adres organizatora: Samorządowe Centrum Kultury, 39 - 300 Mielec, tel. 17 5864722, fax.17 5862665, e-mail: sck@kultura.mielec.pl

WESOŁE SCENARIUSZE, RCKP Krosno 3 XII 2014

Przegląd konkursowy jest otwartą sceną dla dzieci z Krosna i powiatu krośnieńskiego zainteresowanych prezentacją aktorskiego talentu w gatunku komediowym. Ważne są twórcze pomysły, sceniczna szczerłość i otwartość oraz uśmiech i chęć do teatralnej zabawy. Konkurs przeprowadzany jest w dwóch grupach wiekowych: wykonawcy ze szkół podstawowych klasy I - III i klasy IV- VI. Obejmuje kategorie artystyczne:

a/inscenizacja – kategoria dla grup scenicznych, b/ małe formy sceniczne – teatr jednego wiersza, skecz, żart sceniczny lub monolog o charakterze żartobliwym. Zgłoszenia przysyłać na karcie w terminie do **22 listopada 2014 r.** na adres organizatora: Regionalne Centrum Kultur Pogranicza, 38-400 Krosno, ul. Kolejowa 1, rckp@rckp.krosno.pl. Regulamin i karta zgłoszenia na stronie www.rckp.krosno.pl

22. MIKOŁAJKOWE SPOTKANIA TANECZNE, RCKP Krosno 5 XII 2014

Prezentacja dorobku artystycznego dziecięcych i młodzieżowych zespołów tanecznych. Wiek uczestników od 6 - 19 lat. Zespoły startują tylko w jednej wybranej kategorii - taniec towarzyski, etiuda taneczna, inscenizacja, disco - dance, formy różne. Prezentują dwa układy taneczne o łącznym czasie do 12 min. Zgłoszenia wraz z kserokopią

wpłaty akredytacyjnej prosimy nadsyłać w nieprzekraczalnym terminie do dnia **24 listopada 2014** na adres organizatora: Regionalne Centrum Kultur Pogranicza, 38-400 Krosno, ul. Kolejowa 1 lub pocztą elektroniczną: email:rckp@rckp.krosno.pl. Regulamin i karta zgłoszenia dostępne na stronie www.rckp.krosno.pl/regulaminy tel. 134321898 w. 208

CROSCENA

Krośnieńska Scena Kultury
Wydawca: Regionalne Centrum Kultur Pogranicza
38-400 Krosno, ul. Kolejowa 1,
tel. 13 432 18 98, 13 432 09 97
e-mail: croskena@rckp.krosno.pl
www.rckp.krosno.pl

Redakcja: Anna Bryla, Wacław Turek
Skład komputerowy: Krzysztof Zygarowicz
Druk: Hedom, Krosno, tel. 13 432 02 02
Nakład: 500 egz.

**Croskena w wersji internetowej dostępna na stronie
www.rckp.krosno.pl w zakładce Croskena
ISSN 1731-0296**

XXXVI KROŚNIEŃSKIE SPOTKANIA TEATRALNE

3 - 24 XI 2014

REGIONALNE CENTRUM KULTUR
POGRANICZA W KROŚNIE
UL. KOLEJOWA 1

KST DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

14 XI GODZ. 10.00

Skąpiec

Teatr im. L. Solskiego - Tarnów
spektaki dla młodzieży
Bilet 15 zł

16 XI GODZ. 16.00

Ładne kwiatki

Teatr Groteska - Kraków
spektaki rodzinny (nie objęty karnetem)
Bilet rodzinny 60 zł dla 5 osób
52 zł dla 4 osób
45 zł dla 3 osób
30 zł dla 2 osób
Bilet normalny 20 zł

17 XI GODZ. 8.30 i 10.30

Ładne kwiatki

spektaki dla szkół i przedszkoli
Bilet 12 zł

3 XI godz. 17.00 i 19.30

enVogue

Agencja Artystyczna Didaskalia - Warszawa
Bilet 50 zł, ulgowy 40 zł, balkon 35 zł

6 XI godz. 18.00

Czechow żartuje

Teatr 6 piętro - Warszawa
Bilet 70 zł, ulgowy 60 zł, balkon 55 zł

7 XI godz. 17.00 i 19.30

Trzej Muszkieterowie

Teatr Montownia - Warszawa
Bilet 50 zł, ulgowy 40 zł, balkon 35 zł

10 XI godz. 17.00 i 19.30

Mayday

Teatr Bagatela - Kraków
Bilet 50 zł, ulgowy 40 zł, balkon 35 zł

14 XI godz. 19.30

Skąpiec

Teatr im. L. Solskiego - Tarnów
Bilet 50 zł, ulgowy 40 zł, balkon 35 zł

18 XI godz. 19.30

Komedia

Studio Teatralne KOŁO - Warszawa
Bilet 50 zł, ulgowy 40 zł, balkon 35 zł

19 XI godz. 19.30

Długi tykend

Agencja Artystyczna cdn - Warszawa
Bilet 50 zł, ulgowy 40 zł, balkon 35 zł

23 (objęty karnetem) i 24 XI godz. - 18.00

Skazany na bluesa

Teatr Śląski - Katowice
Bilet 60 zł, ulgowy 50 zł, balkon 45 zł

Karnet na wieczorne spektakle 340 zł

Sprzedaż i rezerwacja biletów od 13 X 2014

w kasie RCKP, ul. Kolejowa 1

tel. 13 432 18 98 w. 159

www.rckp.krosno.pl

sprzedaz.imprez@rckp.krosno.pl

Patronat medialny:

Krosno.pl

Sponsorzy:

- druk cyfrowy i offsetowy
- reklamowe i ozdobne torby papierowe
- gadzety reklamowe
- opakowania

DRUKARNIA
HEDOM

38-400 Krosno, ul. Kletówki 54a, tel./fax 13 432 02 02, 13 492 75 73

www.hedom.pl, e-mail: biuro@hedom.pl

The image shows a large glass facade composed of a grid of rectangular panels. Each panel reflects a different part of a landscape, creating a mosaic effect. The reflections include mountains, a lake, and a sky with clouds. The colors are primarily blues, greens, and browns. The overall effect is a fragmented and multi-perspective view of the same scene.

OTIS

GALERIA JEDNEGO ZDJĘCIA
Witold Słowiński